

Ač nestabilita ve Sp. Státech dle zpráv statistických ubývá, nesměňuje se v téměř poměru počet těch kdož lhoviny vyrábějí neb prodávají. Dle zpráv odboru pro vnitrozemní daně vyzvednuto bylo za rok minulý celkem 232,295 povolení k výrobě neb prodeji lhovin a svažíme-li, že máme přítomně nejmenší 67,000,000 obyvatelů, sledáme, že připadá jedna license na každých 390 obyvatelů. Zajímavým jest výkaz počtu licencí, v prohibičních státech vyzvednutých. V Iowě bylo vyzvednuto celkem 5213 licencí, neboli jedna na každých 400 obyvatelů neb na 100 voličů; v Kansas připadá jedna license na 555 obyvatelů a v Maine na 575 obyvatelů neb na 144 voličů. A většina těchto voličů hlasuje pro prohibici, kdykoliv se jim k tomu příležitost naskytne!

New Yorkské Listy píší: "HERALD upozorňuje, že umírněná politika vůči Anglii je nejlepší, poněvadž tato země je naším nejlepším odkupníkem. Amerika prodává Anglii v průměru za \$500,000,000 svých plodin a výrobků, kdežto jen za \$140,000,000 sama odkupuje. Z těchto čísel je také vidět tu brozou zločinnou prohanost republikánského tisku, jenž při každé příležitosti přemlal ty nesmírné výhody, jaké přý Anglii vyplývají z Wilsonova celního zákona". — Kdyby N. Y. L. hledaly pravdu, byly by shledaly, že u Heraldu není k nalezení. Úřední výkazy od r. '79 do nynějška uvádí náš vývoz průměrem pouze 400 milionů, kdežto přívaz z Anglie na 170 milionů ročně. Bilance v náš prospěch obnášela průměrem 230 milionů ročně. Za minulých 10 měsíců, končících říjnem, za působení blahodárného zákona Wilsonova, dle posledně vydaného úředního výkazu, obnášel vývoz do Anglie 306,165,017 a přívaz z Anglie 158,121,683. Potrvá-li tento poměr po zbývající dva měsíce, budeme mít za tento rok vývoz 306 milionů, tedy o 34 miliony méně než průměr za minulých 17 roků a o 134 mil. méně než Herald klamně uvádí; přívaz bude 187 mil., tedy o 17 mil. větší než průměr za minulých 17 roků a bilance o 51 milionů méně než průměr za minulých 17 roků. Z toho seznají snad N. Y. L., že časopisy republikánské mají pravdu, když tvrdí, že vyplývá velká výhoda Anglii ze zákona Wilsonova a to na náš újmou a že v ohledu otázky celní je Herald listem naprosto nespolehlivým.

JEDNÉ BOLAVÉ STRÁNKY NAŠEHO českého žurnalistického působení dotýká se Slovan Americký v minulém čísle. Slovan učinil totiž změnu o návrhu Dennice ku sbírkám pro pražské museum, což vzala tato na vědomí s díky. K tomu podotýká Slovan:—"Vykonali jsme skutek skutečně tak chvalný, který si zasluhuje zvláštního vytknutí a zvláštního díky? Jsou českoamerické pojmy o vzájemné slušnosti novin k novinám dosud tak nehotové, že se pokládá za zvláštní, díky hodnou zásluhu, co se v jiné žurnalistice rozumí samo sebou? Či heslo "suum cuique"—avé každému—nemá v naší žurnalistice dosud platnosti? Vidíte, k jakým úvahám svádí takový dík. A úvahy nejsou prázdňiva sloves—ty se vnuccí přímo násilně i při takové maličkosti, jako je ta, o kterou jde. To není zjev svědčící o kdo ví jaké vyspělosti společenského života našeho, to je, myslíme, zjev, který českoamerické žurnalistice po 30 leté existenci nikterak ke cti neslouží." Pravdu, nelčenou pravdu praví tu Slovan. Bylo od jakživa zvykem skoro všech našich časopisů, pomfjetí úpíne mlčením každý návrh, každou myšlenku jinde vzniklou. V tom vyniká náš nejpřednější časopis Slavia par excellence! Ten jest si vědom tak své povznesenosti nad všechnu ostatní chamrad novinař-

skou, že nemůže si zadati povážlivým čehokoli, co by nevzalo vzniku v jeho vlastních sloupcích. Jeho příkladu následovali vši, až do nastoupení nynějšeho spolupracovníka, Slovan Americký, který snad s pouhým žárlostí, aby ku bratce jeho čtenářů nedolehla zrůst o některém časopise jiném, úzkostlivě střežil se každé změny. Dennice rovněž vznášela se vždy co "lupa nad bahničkou." Ostatní časopisy, ne sice tou měrou jako srohu jmenované, ale přece více neb méně zůstávaly vždy a zůstávají lhostejnými, zdali ne kolegiálními a nevážlivými k návrhům neb myšlenkám jiných. Čtenářové ovšem jednají též dle toho a proto jest svorné spolupůsobení nechtě v jakékoliv věci národní skoro úplnou nemožností. My arci nemáme sobě co vytýkati. Pokrok Západu, jestli ne samotný, te ty přece nejpilněji vstával si vždy co kýmkoliv k všeobecnému dobru navrholo, ač marné jeho pokusy o lepší spolupůsobení k společným cílům otupily do valné míry horlivost jeho.

Kongres poslouchá.

Republikánská většina v sněmovně poslancek osvědčila v min. dnech, že nehodlá těžiti z nesazdí demokratické vlády, nýbrž že jest pohotově jednati dle pokynů presidenta, třeba demokratického, kde zájem země a potřeba toho vyžaduje. Vzpomeneme-li sobě jednání strany demokratické vůči presidentům republikánským a porovnáme-li je s jednáním kongresu nynějšeho, seznáme snad, která strana je stranou vlasteneckou a která staví strannictví nad vlastenectví. V otázce Venezuelské vyhověl kongres v zápětí přání presidenta a podobnou ochotu projevil ku jeho žádosti, aby bezodkladně bylo učiněno k odpomožení finančním nesnázám vlády. Ač jest dávným obyčejem kongresu odročiiti se na vánoční a novoroční prázdniny, letošní kongres nečinil tolo vzhledem ku přání prezidentova a přikročil ihned ku práci mu uložené.

Poukázali jsme minule k tomu, že příčina nynějších nesnáz vlády nespočívá výhradně tam, kam ji klade president; upozornili jsme na to, že kdyby nebylo potřeba zlata ku krytí našich nepřiznivých bilancí zahraničních, a kdyby nebylo schodků v pokladně, nebylo by z pokladny a že tedy hlavní příčinu dlužno hledati v zřehavějším přívozu a klesajícím vývozu a dle toho říditi směr opravy. V téměř smyslu a směru chopil se práce kongres a navrhnul i přijal dvě spolu souvislé předlohy.

Jedna z těchto předloh směřuje k tomu, aby příjem vlády ze cla byl roznožen, druhou dáno býti má právo presidentu ku vydání úpisů a po případě not. Prvnější předloha přijata byla sněmovnou neokladně, v týž den kdy podána byla, minulý čtvrtek. Předloha tato ustanovuje, že pro budoucí 2½ roky zvýšeno býti má clo o 15% na všechny předměty, vyjma vlnu, vlněné látky, cukr, dříví a dřevěné výrobky. Na vlnu, vlněné výrobky a dříví má uloženo býti clo třít pětina toho, co bylo dle zákona McKinleyho, na cukr však má zůstati clo nezměněným.

Předloha tato přijata byla 205 proti 81 hlasům. Ač hlavní účel její jest, zjednati dostatečného příjmu pro vládu, tak aby kryla se vydání a nemusilo přidělavati dluhu, přec není pochyby o tom, zdali stane se zákonem, že bude ku prospěchu též i průmyslu našemu; že poněkud omezí vývoz a tím přispěje k napravění nynějšeho nepoměru mezi přívozem a vývozem.

Druhá předloha přijata byla v sobotu a sice má býti ní oprávněn sekretář pokladny ku prodeji tříprocentových úpisů, splatných ve tvrdé měně (coin) po pěti letech a dlužných

po patnácti letech. Hotovost z prodeje úpisů těchto vyplynulá má se používatí pouze a výhradně ku vyplácení not vládních, avšak tyto nemají býti stahovány. Ku krytí nahodilých schodků oprávněn býti má sekretář vydati dlužní certifikáty do obnosu \$50,000,000 nasonet 3% úroku a splatné po 3 letech. Předloha tato netěžila se té jednomyslností co prvější neboť přijata 169 proti 136 hlasům, tedy pouze většinou třiceti hlasů. Tomu se ovšem není co divit, vůči různosti náhledů o otázce úpisů a stříbra a vůči tomu, že byla to vlastní předloha kompromisní, která cele nespokojuje ani příznivce pevné měny, ani stříbra.

První její článěk, povolující vydávání úpisů, líst se od dosavadního zákona pouze tím, že jím ustanovuje se úrok nižší než byl na úpisy oprávněné zákonem z roku 1875; ostatně mají tyto býti splatnými "tvrdou měnou" tak jako ony. Do té míry jest tedy vlastní zákon onen zbytečným. Co měl kongres přijmouti, co bylo by spravedlivé, rozumné a prospěšné, mělo býti to, aby úpisly byly výslovně splatny zlatem. Za zlato budou prodávány, zlato se za ně bude požadovat a dostávat a kupující dojísta mají právo naléhat na to, aby dluh splacen byl toutéž měnou, jakou oni poskytnou.

Jaký bude osud obou předloh v senátu, nelze ovšem předpovídati. Tam nemají republikánská většina a mezi členstvem panuje větší ještě různost smýšlení než v sněmovně. Na každý pád že obě předlohy podrobeny budou zdoluhavé debatě, bez ohledu na to, že president potřebu brzké úlevy uznává.

Alliance proti Soustátí.

Koncem minulého týdne telegrafována společným tiskem do jisté míry překvapující, zároveň ale neuvěřitelná zpráva, že Anglie, Francie, Španělsko a Holandsko zamýšlí mezi sebou uzavřítí alianci, jejížto účelem byla by ochrana amerických držav zemí těchto před domnělou panovačností Spojených Států, jakož i zpráva dále, z Vídně datovaná, že přý předseda ministerstva anglického, Salisbury, v záležitosti této vyjednáván již zahájil a že utvoření aliance té následkem stávajících okolností ničím divným by nebylo. Zprávy tyto zajisté že jsou výtvorem pouhé podrážděné vynalézavosti do tyčného p. zpravodaje, neboť podobný krok se strany Anglie byl by nyní nejen nerozumným, ale i nepolitickým, neboť lid americký nemohl by si to nikterak jinak vykládati, než co krok rozhodně nepřátelský, kterýž by přirozeně musel míti jediný pouze následek, opětne totiž rozdmýchání vášní válečných, kteréž sotva v posledních dnech utuchati počínaly. A Salisbury všeobecně považován jest za příšlí dobrého státníka, než aby učinil něco podobného, co podobného účinku máti by muselo. Co pak se týče spojenství s Francií, to možno směle tvrditi, že bylo by nemožným, neboť, když i připustíme, že vláda francouzská nechová žádných sympatií s politikou americkou, kteráž proti každému roztahování se velmoci evropských na pevnině americké se postavila, tu přec pravdě podobnějším by bylo, že by raději trpkou pilulku této spolky, než aby na potlačení její spojenství s Anglií vyhledávala. Co pak spojenství Španělska a Nizozemska s Anglií se týče, tu bylo by vůbec bezvýznamným, an země tyto vůbec za žádné velmoci pokládány nejsou.

Nehledě ani k okolnostem výše uvedeným, nutno doznati, že nestává žádných příčin, proč by velmoci evropské spolupůsobiti se měly za účelem ochrany amerických držav svých proti Spojeným Státům, neboť vláda naše nezamýšlí proti dráhvám těmto

v žádném ohledu zakročovati. Zásada Monroe-ova prohlášená přec zřejmé, že není politikou Spojených Států zakročovati v ohledu jakémkoliv proti dráhvám již stávajícím a při zásadě této Spojené Státy státi budou nyní právě tak, jako stály při ní v čase její prohlášení. Vše, proti čemu se rozhodně stavěti chceme, jest zvlášť dráha stávajících a dosud nenaleznul se mezi lidem americkým politik, kterýž by býval zásadu Monroe-ovu jinak vykládal. Proto také směle tvrditi možno, že návrh na uzavření podobné aliance vůči Spojeným Státům nikdy žádnou z uvedených velmocí vážně uvážován nebyl a že učinění kroku podobného předsedovi ministerstva anglického vůbec ani nikdy nenspado.

Hlasy časopisů o bojovném poselství prezidentovu.

Dennice Novověku: "Nedopustíme, aby se na americké polokouli roztahovala samovolně kterákoliv evropská moc, tenť jest krátký smysl a užitého poselství, jež president Cleveland poslal kongresu hned po svém návratu z lovu kachního — ač jestli ten lov nebyl zámlkou, aby daleko od sídla vlády a tedy bez vrušování mohl sepsati toto památné v soudobých dějinách amerických, prohlášení."

Švornost: "Americké časopisy právě potřebovaly nějakou takovou sensaci, jakou způsobilo prezidentovo poselství v záležitosti venezuelské. Takové všeobecné rozčilení nebylo dávno vyvoáno a celý národ americký zdá se býti v těchto dnech pln nadšení pro proslulou nauku Monroeovu. President Cleveland získal si svým rázným zakročováním novou popularitu u všech vrstev lidu amerického, o jehož vlastenectví nemůže býti pochybnosti. Kdežto v jiných otázkách mohlo by se očekávati, že republikánská strana by rázně se vzeprěla presidentu co demokratovi, jeví se zde jednomyslnost a demokratické i republikánské jsou stejně nadšení pro mistrné poselství presidenta a ryzí zásady americké v něm projevené. Lze se domnívati, že na žádnou válku nedojde, ale již nynější výbuch nadšení jest dokladem pravého amerického vlastenectví, které v takových případech jako tento nezná zásad strannických."

New Yorkské Listy: "Clevelandovo poselství zaslano kongresu v záležitosti venezuelské všeobecně překvapilo. Všeobecně očekávalo se, že president zaujme v této záležitosti rozhodné stanovisko a že přidrží se zásady Monroeovy, však ani jeho nejdůvěrnější přátelé se nenadáli, že zaujme takové výbojné stanovisko a přímo vyzve anglickou vládu. Na všech stranách i od osobních nepřátel dostalo se presidentovi pochvaly za jeho mužné vystoupení. Nyní, kdy Amerika má před sebou skutečně a závažně zápletku, srad utuchne ta odporová, strannická vášeň a zást a učiní se něco pro urovnání domácích poměrů, na nichž nám zrovna tolik záleží jako na Venezuele."

Hlasatel: "A nyní vidíme, jak citlivého vlastenectví Američanů dovedl se Cleveland šikovně dotknouti. Jakkoliv před tím protivníci Clevelandovi v republikánské i demokratické straně o něm vždycky tvrdili, že jest vůči cizině nerázným a úzkostlivým, přece dovedl je prohnání, vypočítavý a jimi haněný prosident oblahnouti a rázem pro sebe tiskati. Na pohled rázným a vlastenectvím dýchícím, ve skutečnosti však bezvýznamným poselstvím, dovedl si nakloniti mysle všech nemyslivých vlastenců amerických, jak starých veteránů tak civilistů až do posledního děda anebo krenka. Američan si, jak víme, na vlastenectví náramně potrpí a počítaje s touto okolností,

Cleveland vystoupil v očích "svého" národa o sto procent."

Volnost: "Kdyby se jednalo o zastání se malouké Venezuely proti mocnému Velkébritsko a o jasně dopnutí si na Velkébritsko na základě tom, že rolním kamenem Soustátí jest chrániti utlačované i protiviti se rozmohu cizí mocnosti v Americe, byl by to důvod sice lidský, ale přec jen chatrný, ne-li docela neoprávněný, protože Soustátí namáhalo by se zbraňovati rozmohu Britska, které vlastní v Americe více země, než Soustátí. Bylo by to jakoby majitel baráček usiloval vyzítovat majitele sousedního paláce. Nejedná se o rozň, neb základní kámen Soustátí, nejedná se o nauku Monroeovu, starou 70 let a znějící, že náš vlastní zájem, naše vlastní bezpečnost nás nutí nedovoliti cizině, aby v Americe loupežila a zločinem nás ohrožovala. Tato nauka se president zastává tak horlivě, že vyhrožuje též Anglii, již před nedávnem na úkor zdejších peněžníků prodal naše dluhopisy, z jejichž výdělků kryje dluh přidělaný jeho vládou."

Slavia: "Bude vojna či nebude? Jedna z obou velmocí musí counouti, buď Anglie, nebo Soustátí, jinak bude válka. Válka je sice barbarství a veliké zlo, ale kde jde o národní čest, tam jest lépe jíti do boje nežli si dáti zasaditi polček v tvář. Proto jest jisto, že Spojené Státy neustoupí a, bude-li třeba, budou svého stanoviska hájiti válkou. Ale jiná otázka jest, odhodlá-li se k válce Anglie. A tu se zdá, že sotva, Anglie vsadila by velmi mnoho v šanc, ač by mohla jenom velmi málo získati. Proto se její státníci dvakráte rozmyslí, nežli sáhnu k meči. Ona jen proto se těší nynějši moci, že mezi národy rozšířena jest víra, že Anglie na moři jest nepřemožitelná. Jakmile by jednou byla na moři poražena, veta jest po její moci. Proto sotva Anglie vsadí všechno na jednu kartu."

Zprávy osobní.

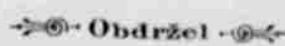
Pan Josef Šmatlan ze Schuyler jeden z tamnějších čelných občanů, byl v Omaze minulý týden. Provázal sem svého dělníka, který lékařskou pomoc ve zdejší nemocnici hledá.

Pan Julius Matas z Wilber meškal tu přes vánoce, ja hostem nevl. bratra svého pana L. W. Dongrese.

Pan J. Dvorský z Iowa City zavítal sem minulý týden, aby přihlednul k různým svým majetkovým zájmům zdejší.

Pan Anton Šifinek ze Schuyler byl v Omaze za obchodními záležitostmi v úterý minulého týdne.

Pan F. Cuba, český právník ze Schuyler, přijel de Omahy věra za právníckými záležitostmi a byli jsme potěšeni jeho návštěvou.

první odměnu — na svět. výstavě

DR. PRICE'S CREAM BAKING POWDER

Nejdokonalejší: připraven čistý prášek z vlněného kamene. Protižám oměti, kamene a jiných nečistot. I SO SE NOVÝ VYPOKUS